

Klima-, Natur- og Miljøudvalget
Studietur 2. maj 2025

AABENRAA KOLDING VIUF-HÅSTRUP

VEJLE
KOMMUNE

DELTAGERE

Klima- Natur- og Miljøudvalget:

Søren Peschardt – Udvalgsformand

Lars Schmidt – Næstformand

Morten Skovlund

Mads Hartlev Jansen

Amalie Bredmose Thomsen

Søren Broch

Allan Hviid Pedersen

Teknik og Miljø:

Michael Sloth, Direktør,

Lisbet Wolters, Stadsarkitekt og Klimachef

Thomas Dietz, Beredskabschef

Jørgen Chris Madsen, Områdechef – Facility Management & Ressourcer

Lars C. Buksti, Planchef – Plan & Energi, Industri & Landbrug & Byggesag

Paw Bro Larsen, Mobilitetschef – Anlæg & Infrastruktur og Vej & Park

Thomas Kirsten, Økonomi- & Stabschef

Vejle Spildevand A/S:

Mikael Schultz, Direktør

Robert Schmidt, Chef for Plan og Anlæg

Claus Christensen, Chef for Produktion

Kontaktperson:

Lisbet Wolters +45 20 33 94 68 - liwol@vejle.dk

Info

Husk praktisk fodtøj, sikkerhedssko og tøj efter vejret.

TURENS FORMÅL

Formålet med turen er at få inspiration og viden om aktuelle projekter, både vedrørende klimatilpasning og klimaforebyggelse.

Med baggrund i de sidste års oplevede oversvømmelser og prognoserne for at klimaet bliver mere ekstremt, er der udsigt til mere vand både i form af øget nedbør, stigende terrænnære grundvand, højere vandstand i havene. Flere storme vil øge risikoen for flere stormfloder.

Med baggrund i de seneste års hændelser og drøftelserne på mødet i klimareferencegruppen i november 2024, hvor der bl.a. var fokus på hvilken risiko for oversvømmelse, der kan accepteres i Vejle by, sætter turen her et fokus på hvad der sker i andre østkystbyer med tilsvarende udfordringer.

Der er i udvalget et skærpet fokus på klimatilpasning og der er allerede iværksat forskellige tiltag, der vil gøre Vejle midtby mere robust. Der arbejdes både på forsinkelse i oplandet og øget kapacitet i Omløbsåen, samt analyser og vurderinger af en række større tiltag på længere sigt. Parallelt med dette arbejde etableres en sammenhængende beskyttelseslinje som fase 1 i Stormflodsstrategien.

Studietur 2025

PROGRAM

ONSDAG DEN 2. MAJ 2025

KL. 08.00

Afgang fra Kirketorvet 22 med bus

KL. 09.10

Ankomst Aabenraa, Rådhuset, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

KL. 09.15-09.45

Velkomst og oplæg – Klimatilpasning – med særlig fokus på stormflodsbeskyttelse og beredskab, samt samarbejde med forsyning (ARWOS) og Aabenraa Havn
v/ Erik Uldall Hansen, formand for Udvalget for bæredygtig udvikling, Barbara Frenzel, Afdelingschef, Philip Goos Asmussen, Klimatilpasningskoordinator og Manja Kudahl, vandløbs- og klimamedarbejder

KL. 10.00-11.30

Besigtigelse af sluse- og pumpestation, sikringsmur langs kyststrækning, diger, projekt i Bønderengene (natur- og klimaprojekt)
Rundvisning v/ Keld Leerskov Hansen, Projektleder, Arwos og Aabenraa Kommune

KL. 11.30-12.30

Kørsel Aabenraa – Kolding, Årøvej 4, 6000 Kolding.

KL. 12.30-13.30

Frokost og oplæg Kolding Kommune – Klimatilpasning – ”Kolding Ådal Klimaprojekt” herunder samarbejde med forsyningen (Blue Kolding) – erfaringer i projektet –v/Lotte Madsen, Projektleder Blue Kolding, Kolding Kommune

KL. 13.30-15.00

Besigtigelse af sluse- pumpeanlæg byggeplads/byggegrube v/ Lars Guldager, Projektleder (husk sikkerhedssko, vest)

KL. 15.30-16.30

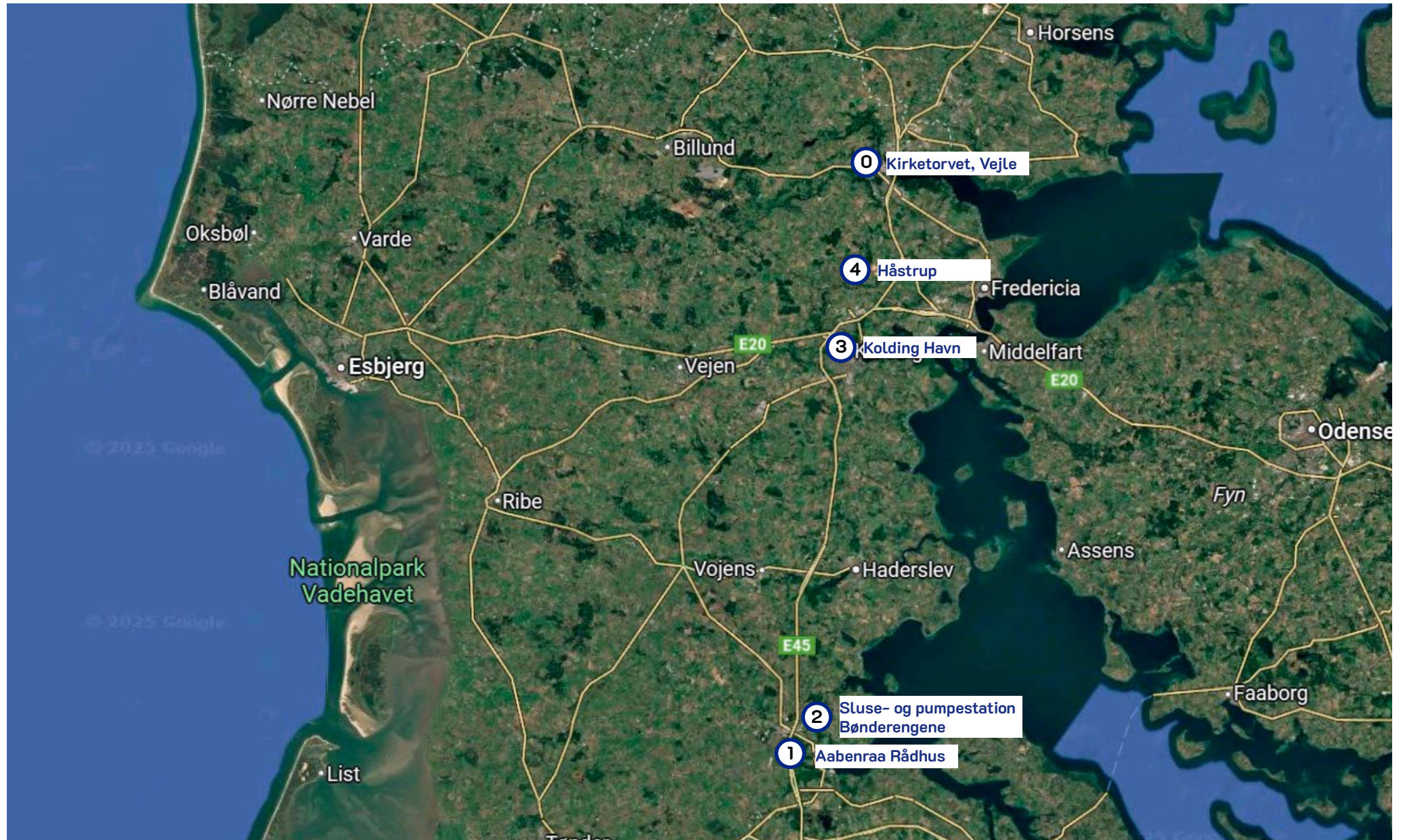
Solcelleanlæg i Viuf- Håstrup – Fra projektidé til plan og nu til virkelighed v/Einar Kring, formand for Håstrup Bylaug, Håstrupgårdsvej 3, 7000 Fredericia.
Tlf. 51 35 09 10

Retur til Vejle ca. kl. 17

Afslutning med fælles spisning på L'angolo Italiano, Nørregade 35, 7100 Vejle

K O R T

Oversigt over tur

A A B E N R A A

Vi besøger Aabenraa Kommune, hvor vi skal mødes på Rådhuset, hvor Erik Uldall Hansen, formand for Udvalget for bæredygtig udvikling byder os velkommen og vi får formiddagskaffe. Afdelingschef Barbara Frenzel og Klimatilpasningskoordinator Philip Goos Asmussen vil efterfølgende fortælle om klimatilpasning med særlig fokus på stormflodsbeskyttelse og beredskab, og samarbejdet med forsyningen og havnen. Efter oplæg vil vi køre til sluse- og pumpeanlægget som ligger ved havnen og udløbet af Slotsmølleåen til Aabenraa Fjord.

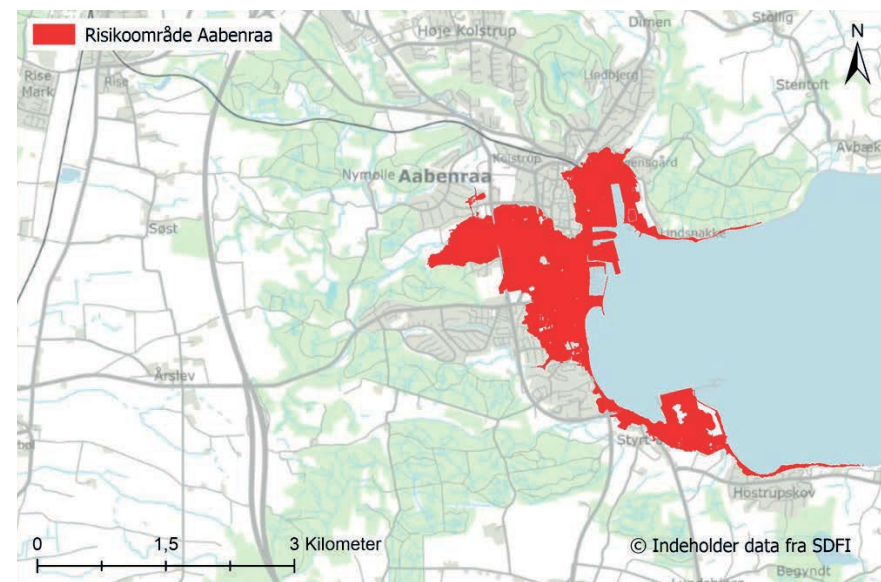
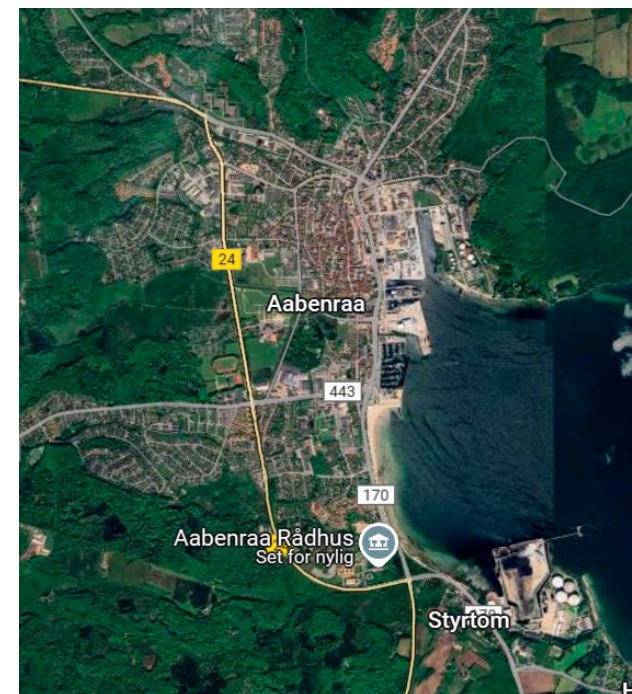
Aabenraa Kommune har 58.657 indbyggere og Aabenraa by 16.505 indbyggere. Kommunens areal er på 941,55 km².

Aabenraa Kommune har i samarbejde med, og med støtte fra, Realdania arbejdet med projektet fremtidens købstad og tilbage i 2014 lavet en plan, som er grundlaget for udviklingen af fremtidens Aabenraa. Målet er, at planen skal være realiseret i 2035, hvor byen fylder 700 år.

Aabenraa Kommune har ligesom Vejle Kommune deltaget i projektet "Byerne og det stigende havvand", som Realdania og Miljøministeriet stod bag. Aabenraas pilotprojekt var "Aabenraa og fjorden – scenarier for fremtiden".

Formålet med projektet var at udarbejde et beslutningsgrundlag, så byrådet bedre kunne drøfte og sætte retning for den fremtidige byudvikling og klimasikring.

Helt overordnet har formålet med projektet været at beskrive, hvorledes der kan tilrettelægges og gennemføres en langsigtet udvikling på bynære havnearealer, der kan fremme at byen og fjorden bindes bedre sammen ved hjælp af nye rekreative byrum, boliger og erhverv på en måde, der samtidig sikrer den bagvedliggende by mod oversvømmelse. Projektet beskriver forskellige byudviklingsscenarier i kombination med forskellige løsninger for højvandsbeskyttelse. Link til projektet: [Aabenraa og fjorden – scenarier for fremtiden](https://realdania.dk/publikationer/faglige-publikationer/aabenraa-og-fjorden---scenarier-for-fremtiden)
<https://realdania.dk/publikationer/faglige-publikationer/aabenraa-og-fjorden---scenarier-for-fremtiden>

A A B E N R A A

Aabenraa by er ligesom Vejle midtby udpeget som risikoområde for oversvømmelse, dog kun i forhold til oversvømmelse fra hav/fjord.

Kommunen har derfor udarbejdet en risikostyringplan og lavet forskellige tiltag, hvor et af de større tiltag er etablering af et sluse- og pumpeanlæg sammen med forsyningen Arwos som et medfinansieringsprojekt.

Anlægget har plads til 4 stk. snækkpumper, og der er installeret 3 stk. og den sidste bliver installeret, når behovet opstår. Pumpekapaciteten udgør 8 m³ pr. sekund. Nærmere beskrivelse af anlægget findes på: [Sådan beskytter pumpe-slusen Aabenraa by – Arwos](https://arwos.dk/pumpesluse)
<https://arwos.dk/pumpesluse>

Sikringsmur langs kyststrækning ved Aabenraa by består af en promenade, hvor der er etableret en sikring af strækningen til minimum kote 2,5 meter.

Bønderengene er et natur- og klimaprojekt, som består af ca. 45 ha naturplejeområde, genslyngning af vandløb, etablering af søer, og klimasikring af lavt liggende kolonihaver med etablering af diger.

Aabenraa Kommune har i 2024 vedtaget en klimatilpasningsplan, som er en del af deres DK2020 Klimaplan. Klimatilpasningsplanen findes her: [Klimatilpasningsplan 2024 – Klimatilpasningsplan – Aabenraa Kommune](https://aabenraa.viewer.dkplan.niras.dk/plan/25#/10831) <https://aabenraa.viewer.dkplan.niras.dk/plan/25#/10831>

I planen er der opstillet mål og tiltag for klimatilpasning på kort (0-5 år), mellemlang (2030) og langsiget (2050).

Foto: Pumpe-sluseanlæg

Foto:
Højvandssikringsmur

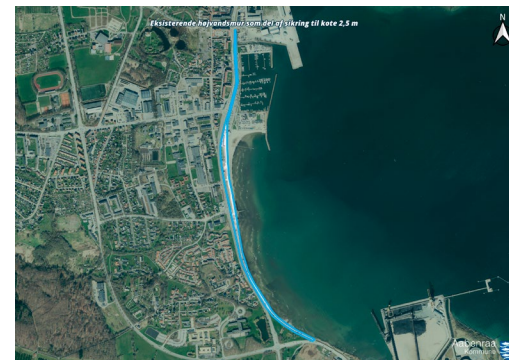
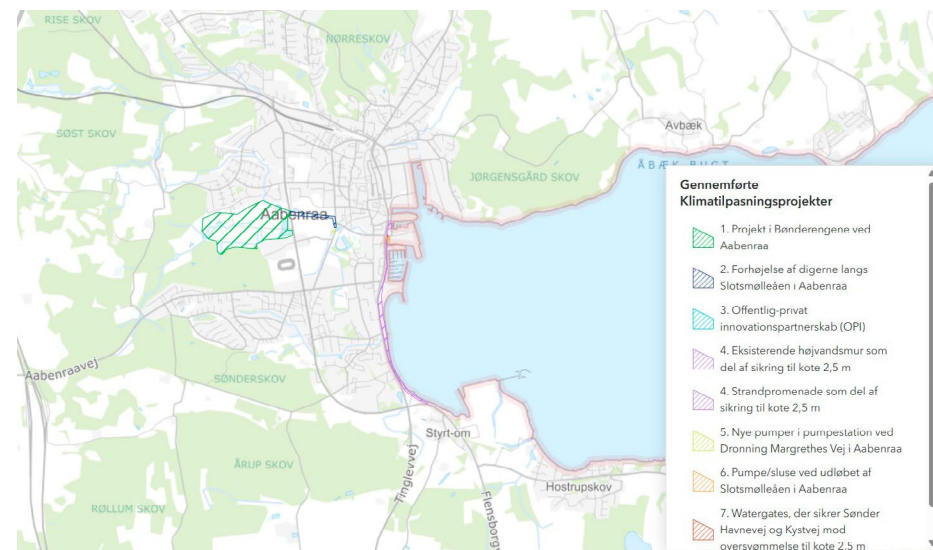

Foto: Bønderengene –
Natur- og klimaprojekt

Oversigt - Udførte
klimatilpasningsprojekter i Aabenraa

Tiltag i perioden 2024-2027

Vandhåndteringsplaner i forbindelse med lokalplaner

Sikre, at alle nye lokalplaner følges af en vandhåndteringsplan, uanset om området er udpeget til risikoområde.

Udpeging og udførelse af handlinger for sikring af Aabenraa By mod oversvømmelse

Sikring af Aabenraa By kræver en fælles strategi for håndtering af alle oversvømmelseskilder; havvand, nedbør, grundvand og vandløb

Terrænnært grundvand

Opbygning af viden gennem strategiske projekter

Hede, tørke og vind

Frem mod næste revision af planen kortlægges klimaudfordringer omkring hede, tørke og vind i en Aabenraa kontekst.

Formidling og inddragelse

Sikre rettidig inddragelse internt, så alle vinkler og problemstillinger belyses. Udarbejdelse af formidlingsmateriale til borgere for at skabe større viden om udfordringer, løsninger og ansvar.

Beredskab og evakuering

Sikre en kontinuerligt opdateret beredskabsplan og evakueringsplan

Tiltag frem mod 2030

Udførelse af handlinger til sikring af Aabenraa by mod oversvømmelse - fortsættelse

Deltagelse i innovationsnetværk og innovationspartnerskaber til løsning af større klimaprojekter

Definering og implementering af tiltag omkring hede, tørke og vind baseret på gennemført risikokortlægning

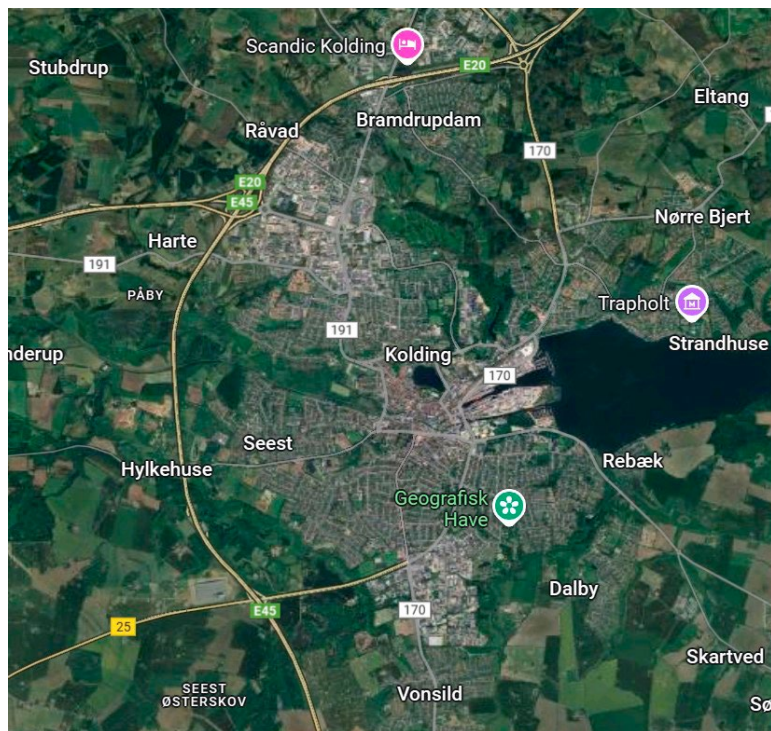

Skabelse af lavbundsprojekter og større anvendelse af ådale til kontrolleret vandparkering

KOLDING

Vi besøger byggepladsen, hvor Kolding Kommune og Blue Kolding i samarbejde er i gang med at opføre et sluse- og pumpeanlæg. I pavillonen/skurvognen er vi inviteret på sandwich og vand. Vi bydes velkommen af Jørn Chemnitz, formand for Natur-, Miljø- og Klimaudvalget. Projektleder Lotte Madsen vil fortælle om projektet "Kolding Ådal Klimaprojekt" og projektleder Lars Guldager fortæller om sluse- og pumpeprojektet. Endvidere vil der være deltagelse fra forsyningen Blue Kolding, som vil fortælle om samarbejdet om klimatilpasningsprojekter. Efter frokost og oplæg er der besigtigelse i byggegruben og her er det krævet, at man har sikkerhedssko og vest på.

Kolding Kommune har 94.932 indbyggere og Kolding by 62.444 indbyggere. Kommunens areal er på 604,51 km².

Kolding by er ligesom Vejle midtby udpeget som risikoområde for oversvømmelse fra hav/fjord og vandløb. Kolding blev først udpeget i anden planperiode (2016-2018) i forhold til oversvømmelse fra hav/fjord. Kolding Kommune har derfor også udarbejdet en risikostyringsplan og lavet forskellige tiltag.

Der er i samarbejde med forsyningen Blue Kolding igangsat et stort projekt "Kolding Ådal Klimaprojekt", som består af forskellige delprojekter med forsinkelsesområder i oplandet til Kolding Å og etablering af et sluse- og pumpeanlæg ved Koldings Å's udløb til Kolding fjord. Forsinkelsesprojektet Hylkedalen er etableret og der arbejdes med tre øvrige områder til forsinkelse/opmagasinering af vand. Projektet er et medfinansieringsprojekt som finansieres via spildevandstaksterne for de dele af projektet som omfatter selve håndteringen/styring af vand.

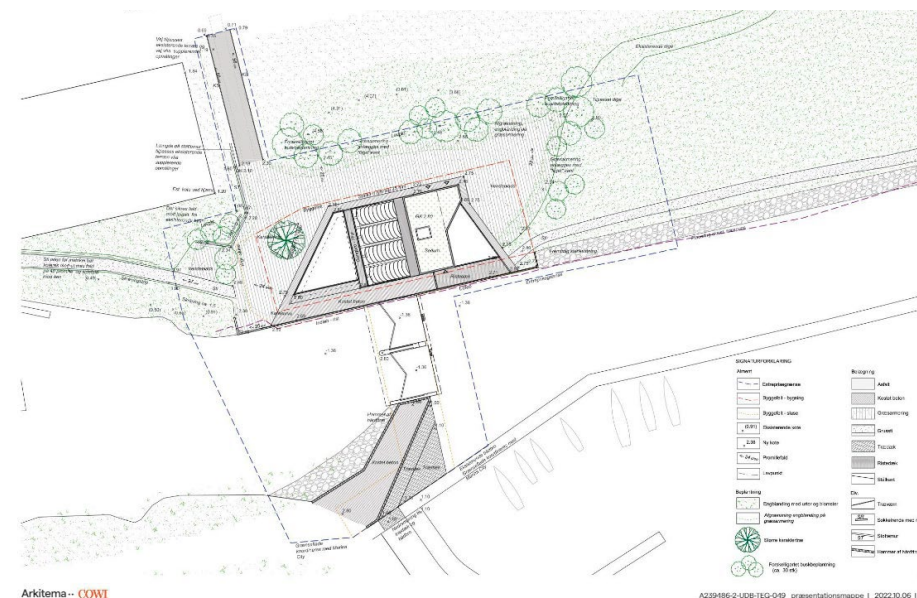
KOLDING

Oversigt – ”Kolding Ådal Klimaprojekt”

Sluse- og pumpeanlægget er dimensioneret til at kunne håndtere 20 m³ pr. sekund. Det installeres 4 stk. snækkpumper. Anlægget består af ca. 800 m² pumpebygværk og et ca. 240 m² slusebygværk med tilstødende pier.

Som en del af den fremtidige klimasikring af Kolding by hæves tør-rænet omkring bygværket til kote + 2,5. Klimasikringskoten er +2,80 meter, hvorfor bygværkets sikringslinje placeres i denne kote. Nord for pumpebygværket hæves eksisterende dige til + 2,80 m. Dette dige forbindes med havnefronten på Kolding Havn, som også bliver sikret til samme højde, hvorved der skabes der en sammenhængende sikringslinje.

Skitse over sluse- og pumpeanlæg.

Visualisering af sluse- og pumpeanlæg – kilde Kolding Kommune

KOLDING

Byggegruppe – sluse-pumpeanlæg – Kilde Kolding Kommune.

SOLCELLEANLÆG VIUF – HÅSTRUP

Vi mødes hos Einar Kring, som er formand for Håstrup Bylaug, nabo og udlejer af jord til solcelleanlægget. Einar Kring vil fortælle om, hvordan projektet er blevet til virkelighed og hvordan processen har været set ud fra et borgerperspektiv. På hjemturen til Vejle, kører vi forbi anlægget og ser det fra bussen.

Solcelleanlægget er etableret mellem Viuf og Håstrup i den nordlige del af Kolding Kommune og den sydlige del af Vejle Kommune.

Der er lavet en samlet lokalplan for området "Lokalplan 1363 (Vejle Kommune) og Lokalplan 0637-81 (Kolding Kommune).

Det er Better Energy Viuf der har igangsat etableret projektet. Anlægget skulle have været sat i drift i december 2024, men da selskabet bag er under rekonstruktion, afventer idriftsættelsen, som forventes at blive i sommeren 2025.

Projektet startede i 2021 med borgermøde og lokalplanen blev vedtaget i Vejle Byråd den 29. marts 2023.

Projektområdet hvor solcelleanlægget er etableret er på 344 ha, hvoraf 218 ha bruges til selve solcelleanlægget og de øvrige arealer bruges til stier, stitunnel, hundeskov, fritlægnings af vandløb og etablering af vådområder. Arealer har tidligere været anvendt til landbrugsproduktion.

Solcelleanlægget forventes at levere en strømproduktion på ca. 248.000 MWh/år svarende til strømforbruget for ca. 50.000 husstande. Den del af anlægget der ligger i Vejle Kommune forventes at kunne producere 101.000 MWh/år, svarende til 19% af det forventede elforbrug i 2030, hvilket er med til at bidrage positivt til de kommunale og nationale mål for den grønne omstilling.

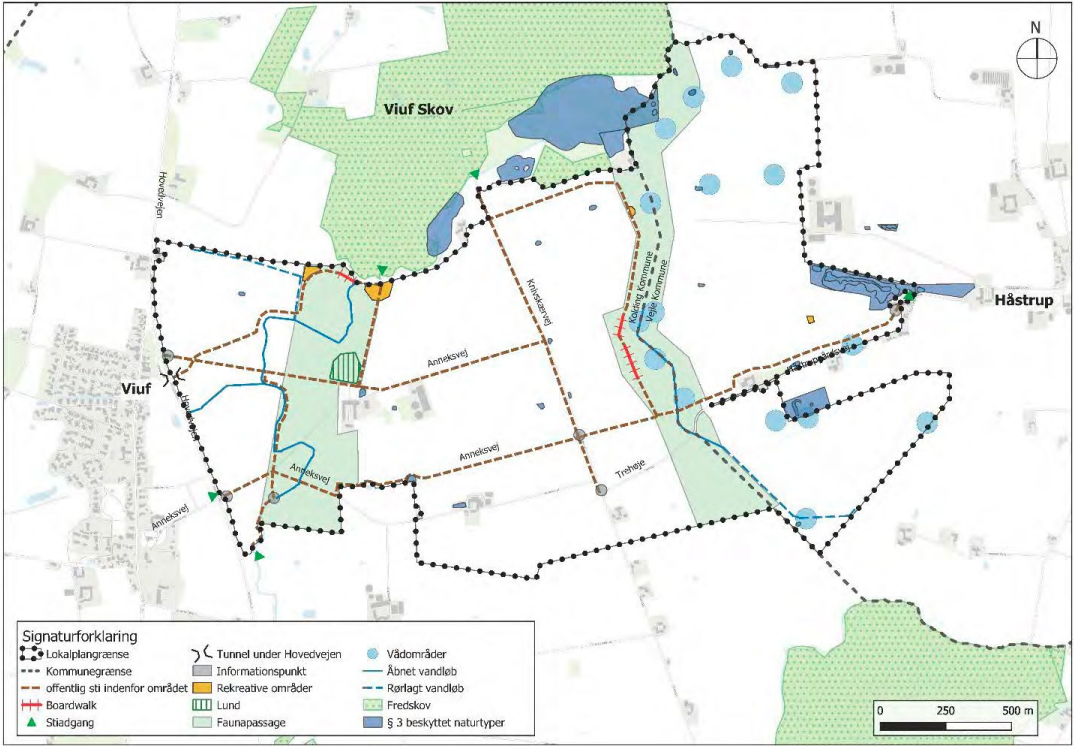
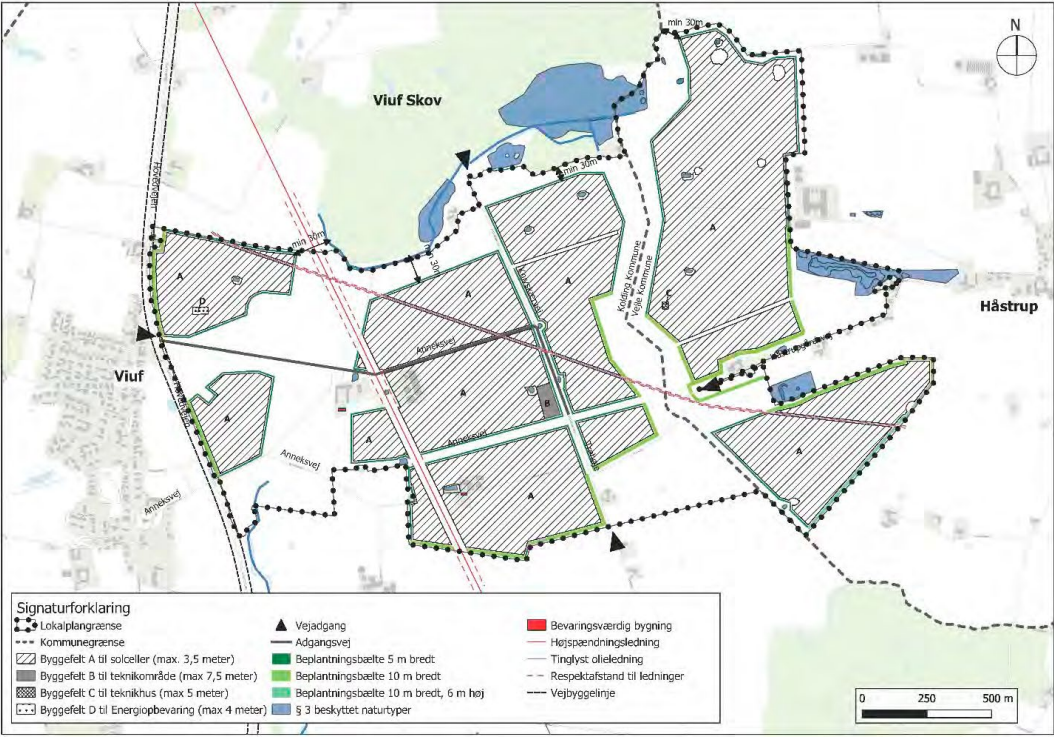

Fakta om solcelleparken

- Friholdelse af omkring 129 ud af 347 hektar til lokale initiativer
- Fritlæggelse af cirka 3 km vandløb fra rørsystemer
- Etablering af cirka 10 km stisystem og løberuter
- Etablering af fodgængertunnel under hovedvej for at skabe sikker adgangsvej
- Etablering af ladestation ved Viuf-by
- Etablering af shelters og borde-bænke områder
- Friholdelse af mere end 30.000 m² til vådområder – blandt andet nye levesteder til løvfrøen
- Friholdelse af mere end 641.000 m² til to grønne korridorer igennem området

Kilde: Better Energy

SOLCELLEANLÆG
VIUF - HÅSTRUP

EGNE NOTER:

EGNE NOTER:

